གལཆེའིགསརའགྱུར ལོའིཟླ ཚེས
（པར་ངོས་གཉིས་པར་མཐུད）གཏེར་ཁ་དང་།དབྱར་རྩྭ་་་་་་་་
དགུན་འབུ། ས་ཞིང་།རྩྭ་ར་སོགས་རང་བྱུང་ཐོན་ཁུངས་གསར་སྤེལ་་་་
བེད་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གྱོད་གཞི་ཁག་198ལ་འདྲི་ཞིབ་་་་་་་་་་་
མཐའ་འདོམས་བྱས་པ་དེས་ཐོན་ཁུངས་གྲོན་ཆུང་དང་ཁོར་ཡུག་སྲུང་་་་་
སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུའི་བར་སྟོངས་ཁྱབ་སྟངས་དང་།ཐོན་ལས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ།
ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་སྟངས།འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས་བཅས་ཆགས་རྒྱུར་སྐུལ་་་་་་་་་
འདེད་བཏང་ཡོད།
ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་གི་ཁྲིད་སྟོན་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ་རྨང་རྩ་་
གཉིས་བརྟན་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་ལྟར་འགན་འཁྲི་སྒྲུབ་ནུས་ཆེ་རུ་བཏང་་་་་
ཡོད།ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ཤུགས་ཆེ་དང་།མཁར་རྫོང་འཛུགས་པ།
རྨང་རྩ་བརྟན་ཚུགས་བཅས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཤིང་།ལྗོངས་ཡོངས་་
ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཁྱོན་བསྡོམས་གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་འཛུགས་145བཙུགས་
པ་དང་། གཞི་རིམ་ཏང་དོན་ལས་བྱེད་པ་695གསབ་སྣོན་བྱས་པ།ཀྲི་་
པུའུ་ཡི་སློབ་སྦྱོང་དང་རྩ་འཛུགས་འཚོ་བའི་ལམ་ལུགས་ཁག་1014
གཏན་འབེབས་དང་ཚཌ་ཚུད་དུ་བཏང་ཐོགཀྲི་པུའུ་ཧྲུའུ་ཅིའི“མཉམ་
ཞུ་མཉམ་དཔྱད་མཉམ་ཞིབ”ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཐེངས་514སྤེལ་ནས།“ཚོཌ་་་་
གསུམ་སློབ་གཅིག”གི་ལམ་ལུགས་དོན་འཁྱོལ་ནུས་ལྡན་བྱས་ཡོད།
ཏང་གི་སྒྲིག་ཡིག་དང་།ཚད་གཞི།སྲོལ་ཡིག་བཅས་ལག་བསྟར་ནན་་་་
པོ་བྱས་པ་དང་།ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཏང་ནན་པོས་སྐྱོང་རྒྱུའི་ཆབ་སྲིད་་་
ཀྱི་འགན་འཁྲི་དོན་འཁྱོལ་བྱས་པ།སྐོར་གཟིགས་དང་སྐོར་དཔྱོད་ཐོག་
ནས་བཏོན་པའི་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་དག་ཐེར་གྱི་བྱེད་ཐབས་་་་་་་་
ཁག་713ཞིབ་འཇུག་གཏན་འབེབས་བྱས་ཐོགཏང་གི་མང་ཚོགས་་་་་་་
ལམ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ལག་ལེན་བྱེད་སྒོ་དང“ནན་གསུམ་དྲང་་་་་་་་་་་་་་
གསུམ”གྱི་ཆེད་དོན་སློབ་གསོ་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་བ་དང་།“སློབ་སྦྱོང་་་་་་
གཉིས་དང་ཚད་ལོན་གཅིག”གི་སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོ་རྒྱུན་རྣམ་ཅན་དང་་
ལམ་ལུགས་ཅན་དུ་འགྱུར་རྒྱུར་སྐུལ་སྤེལ་ཏན་ཏིག་བཏང་ཡོད།སྒྲིག་་་་་
ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་ལམ་སྔོན་འགྲོར་བྱས་ནས།ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་
ལྟ་སྐུལ་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལག་བསྟར་གྱི“ཐབས་རྣམ་བཞི”སྤྱད་དེ།གནད་་་་་
དོན་གྱི་ཁུངས་སྣེ་170བདག་སྤྲོད་བྱས་པ་དང་།གྱོད་གཞི་ཁག་25གྱོད་
ཁོངས་སུ་བཅུག་ནས་གྱོད་ཞིབ་བྱས་པ།མི་ཐེངས་25ལ་ཏང་གི་སྒྲིག་་་་་
ཆད་དང་སྲིད་འཛིན་སྒྲིག་ཆད་བཅད་པ།མི་ཐེངས་19ལ་དྲན་སྐུལ་་་་་་
གླེང་མོལ་བྱས་པ།མི་ཐེངས་34ལ་བརྡ་ཁྱབ་བཏང་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་་་་་་
བྱས་པ། མི་ཐེངས་61ལ་སྐོང་འདྲི་དྲན་འཛིན་བྱས་པ།གྲོང་ཁྱེར་དང་་
ས་གནས་བདུན་གྱི་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཁྲིམས་འཛིན་སྐོར་ཞིབ་དང་འདྲི་་་་་
ཞིབ་ལས་སྒོར་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུ་རྒྱུན་རྣམ་ཅན་དང་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་་་་་་
ཐུབ་པ་བཅས་བྱུང་ནས།ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་་་་་་་་་
བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་།ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དང་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་
ཁང་གི་བླང་བྱ་ཁག་དོན་འཁྱོལ་དང་ཟིལ་ཤུགས་མངོན་ཐུབ་པ་བྱུང་་་་་་་
ཡོད།མི་སྣ་གཞི་རིམ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པ་དང་།མ་དངུལ་གཞི་རིམ་དུ་་
གཏོང་བ།ནུས་ཤུགས་གཞི་རིམ་དུ་འདོན་པ་བཅས་མཐའ་འཁྱོངས་་་་་་
བྱས་ཏེ།“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པའི”འཆར་འགོད་རྣམ་གྲངས་ཁག་་་་
86ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་བར་མ་འཇོག་སྒོར་དུང་ཕྱུར་6.59བྱས་ཡོད་པའི་
ནང་འབྲིང་རིམ་དང་གཞི་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཁག་སོ་སོར་93%དང་་
83.6%བཟུང་ཡོད།“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པའི”འཆར་འགོད་ཀྱི་་་་་་
ཤང་དང་གྲོང་རྡལ་མི་དམངས་ཁྲིམས་རའི་རྣམ་གྲངས་ཁག་116ཕྱོགས་
ཡོངས་ནས་ལས་འགོ་བཙུགས་པར་མ་དངུལ་སྤྱི་འབོར་སྒོར་དུང་ཕྱུར་་་་་
3.98བཏང་ཡོད།རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་བོད་སྐྱོར་ལས་དོན་ཚོགས་འདུ་་་་་་་་་་་
མཐུན་སྦྱོར་ངང་སྐོང་འཚོག་བྱས་ཏེ་བོད་སྐྱོར་མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་་་་་་་་་་་་་་
8046.02དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཤིང་།“ཟུང་འབྲེལ་དྲུག”གི་བོད་སྐྱོར་ལས་
ཀའི་ལམ་སྲོལ་གསར་པ་ཞིག་ཆགས་པ་དང་།གཞི་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་གི་་་
འགན་འཁྲི་སྒྲུབ་ནུས་དང་ལས་ཀའི་ཆ་རྐྱེན་མངོན་གསལ་དོད་པོས་་་་་་་་
ཡག་ཏུ་སོང་ཡོད།རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་སྦྱོང་བརྡར་འཛིན་གྲྭ་ཐེངས་་་་་་་་
2056བཙུགས་པ་དང་ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་པ་མི་ཐེངས་23808ལ་སྦྱོང་་
བརྡར་སྤྲས་པ། རིགས་གཅིག་མཁས་དབང་མི་གྲངས་244བོད་དུ་སློབ་
ཁྲིད་ལ་གདན་ཞུ་བྱས་པ།ཕན་ཚུན་ལས་བྱ་མངག་གཏོང་དང་གནས་་་་
སྦྱར་སྤེལ་རེས་མི་ཐེངས་364བཅས་བྱས་ཡོད།ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་
ཁང་གི་ཁྱོན་བསྡོམས་མཉམ་སྡེབ་264དང་མི་སྒེར་379ལ་ཞིང་ཆེན་་་་་་་
དང་པུའུ་རིམ་པ་ཡན་གྱི་གཟེངས་བསྟོད་ཐོབ་ཡོད།སློབ་ཆེན་དང་་་་་་་་
མཉམ་དུ་དངོས་སྦྱོང་རྟེན་གཞི་བཙུགས་ཏེ་ཁྲིམས་ལུགས་རིག་པའི་ཆེད་
ལས་དངོས་སྦྱོང་སློབ་མ་མི་གྲངས་967དང་ལེན་བྱས་ནས་ཁྲིམས་་་་་་་་་་་་
ལུགས་རིག་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཞིབ་འཇུག་དང་འདྲི་གཅོད་་
ལས་སྒོའི་ལག་ལེན་མཉམ་འདྲེས་གཏིང་ཟབ་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་་་་་་་་་
བཏང་ཡོད།
ལྔ། “དམིཌ་ཚད་གཅིག་ལ”ལྡིར་བ་དང་འགན་འཁྲི་ནན་པོ་་
འཁུར་བས་ཁྲིམས་འཛིན་སྤྱི་མོས་ཡོང་ཤུགས་སྔར་བས་ཆེ་རུ་སོང་བ།
རང་འགུལ་གྱིས་ལྟ་སྐུལ་དང་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ལས་ཀར་ཤུགས་སྣོན་་
དང་ལེགས་བཅོས་བྱེད་པའི་ནུས་ཐོན་བྱ་ཐབས་སུ་བརྩིས་ཐོགརིམ་་་་་་
ཁག་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་དང་དེའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་ལ་ལས་དོན་་་་
སྙན་ཞུ་ཐེངས་616ཕུལ་བ་དང་བརྟག་ཞིབ་ཐེངས་30ལྷག་ཙམ་བྱེད་་་་་་
རྒྱུར་གཞོགས་འདེགས་བྱས་ཡོད།གཞན་ཡང་འཐུས་མི་དང་ཨུ་ཡོན་གྱི་
ལྟ་སྐུལ་འབྲེལ་གཏུག་པའི“ལམ་སྲོལ་ཁག་ལྔ”བཙུགས་པ་དང་ཚགས་་་་་
ཚུད་དུ་བཏང་ནས་མི་ཐེངས་5666ཁྲིམས་ཁང་གི་ལས་དོན་ལ་རྟོག་་་་་་་་
ཞིབ་ལྟ་སྐུལ་བྱེད་པར་གདན་ཞུ་བྱས་པ་དང་།བསམ་འཆར་དང་གྲོས་་་
འཆར་ཁག་286བསྒྲུབས་འབུལ་ཞུས་ཡོད།ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་་
གཏུག་བཤེར་ལྟ་སྐུལ་ཁྲིམས་ལྟར་དང་ལེན་ཞུས་ཏེ་འགོག་གཏུག་གྱོད་་་་་
གཞི་ཁག་29མཐའ་འདོམས་བྱས་པ་དང་།གྱོད་གཞི་ཁག་13བསྐྱར་་་་་
ཞིབ་བྱེད་རྒྱུར་ཕྱིར་སློག་བྱས་པའམ་ཁྲིམས་བཅད་འགྱུར་ལྡོག་བཏང་སྟེ་
ཐུན་མོང་ཐོག་ཁྲིམས་འཛིན་དྲང་གཞག་ཡོང་རྒྱུར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་ཡོད།
མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ལ་སྣ་མང་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་དགོས་མཁོ་་་་་་་
སྐོང་གང་ཐུབ་བྱེད་རྒྱུར་དམིགས་ཏེ།གྱོད་གཞིའི་རིགས་ཁག་དབྱེ་་་་་་་་་
འབྱེད་བྱས་ཤིང་།ཁྱོན་བསྡོམས་འདྲི་གཅོད་ལག་བསྟར་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་
ལྷུ་ཚིགས་ཁག་148ཞིབ་ཚགས་སུ་བཏང་བས།ལྟ་སྐུལ་གྱི་སྐབས་བབ་་་་
རང་བཞིན་དང་ཕན་འབྲས་རང་བཞིན་ཤུགས་ཆེར་སོང་ཡོད།ལག་་་་་་
བསྟར་གྱོད་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་6269.48གཙང་བཤེར་གྱིས་གཏོང་སྤྲོད་་་་་་་་
བྱས་པ་དང་། “གྱོད་གཞི་རེར་རྩིས་ཐོ་རེ”གང་མགྱོགས་བཟོས་ནས།
ལག་བསྟར་གྱོད་དངུལ་དོ་དམ་བྱེད་ཐབས་སྔར་བས་ཚད་ལྡན་བཟོས་་་་་
ཡོད།འདྲི་རིམ་ལྟ་སྐུལ་གྱི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱས་ཏེ་འདྲི་་་
རིམ་གཉིས་པའི་གྱོད་གཞི་ཁག་4815འདྲི་ཞིབ་མཐའ་འདོམས་བྱས་པ་་
དང་། གྱོད་གཞི་ཁག་322བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུར་ཕྱིར་སློག་བྱས་པ།

གྱོད་གཞི་ཁག་893བསྐྱར་གཏུག་བསྐྱར་ཞིབ་ཡོང་རེ་ཞུས་པ།གྱོད་་་་་་་་
གཞི་ཁག་78ལ་བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུའི་བཀའ་བཏང་བ།གྱོད་གཞི་ཁག་་་
19བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བཅས་བྱས་ཡོད།གྱོད་གཞིའི་་་་་
སྤུས་ཚད་ལ་བསྡུར་བཤེར་བྱེད་ཐབས་དང་ཚད་གཞི་བཟོས་ཏེ་གྱོད་་་་་་་་
གཞི་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཁག་25530ལ་བསྡུར་བཤེར་བྱས་ཡོད།མི་་་་་་་་་་
དམངས་འདྲི་རོགས་པ་ལྡབ་འཕར་འཆར་གཞི་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཏེ་མི་་་་་
དམངས་འདྲི་རོགས་པ་མི་གྲངས་3670བསྐོ་སྒྲིག་བྱས་པ།མི་ཐེངས་་་་་
2644ལ་སྦྱོང་བརྡར་སྤྲས་པ།གྱོད་གཞི་ཁག་5366འདྲི་ཞིབ་བྱེད་པའི་
ནང་ཞུགས་པ་བཅས་བྱས་ནས། མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཚོས་་་་་་་་
དྲང་གཞག་བདེན་སྐྱོང་བྱུང་བ་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་ཐུབ་པ་བྱས་ཡོད།
འཐུས་མི་རྣམ་པ།ལོ་ལྔའི་རིང་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་ལས་་་
དོན་ལ་འགག་སྒྲོལ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་པའི་ཆེས་རྩ་བ་ནི་བློ་་
མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གིས་་་་་་་་
ཕྱོགས་སྟོན་སྣེ་ཁྲིད་གནང་བ་དང་།ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་་་
པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་་་་་་་་
པས་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ཁྲིད་སྟོན་གནང་བ།ལྗོངས་ཏང་ཨུད་་་་་
ཀྱི་ཞུམ་མེད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་དང་།མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་་་་
ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་ནུས་ལྡན།ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཡང་དག་པའི་མཛུབ་་་་
ཁྲིད་གནང་བ་བཅས་དང་།སྲིད་གཞུང་དང་།སྲིད་གྲོས།དེ་བཞིན་་་་
སྤྱི་ཚོགས་ལས་རིགས་ཁག་གི་དོ་ཁུར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་བཅས་ལས་་་་་་་
བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།འདིར་ངས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གི་རྒྱ་ཆེའི་་་་
ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་པའི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་་
མ་ཟད། བླ་ན་མེད་པའི་གུས་འདུད་ཀྱང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
འདས་ཟིན་པའི་ལོ་ལྔའི་རིང་གི་ལས་དོན་ལ་ཕྱི་མིག་བལྟ་སྐབས་་་་་་
དུས་བབ་གསར་པའི་འོག་གི་བོད་ལྗོངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ལས་དོན་ཡག་་་་
པོ་སྒྲུབ་པར་ངེས་པར་དུ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་་
རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་་་་་
ཀྱི་དགོངས་པའི་རླབས་ཆེན་དར་ཆ་མཐོན་པོར་བསྒྲེངས་ཏེ་ཏང་གིས་་་་་
ཁྲིམས་ཁང་ལས་དོན་ལ་འགོ་ཁྲིད་གཙང་བཙན་བྱེད་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་
དང་། སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི“རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོང་བར་ངེས་པར་དུ་་་
མཐའ་མཚམས་སྐྱོང་དགོས་པ་དང་མཐའ་མཚམས་སྐྱོང་བར་སྔོན་ལ་་་་་་
བོད་ལྗོངས་བརྟན་ལྷིང་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པའི”གལ་ཆེའི་འཐབ་ཇུས་་་
ཀྱི་དགོངས་པ་དང་“མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་་་་་་་་་
མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་བོད་ལྗོངས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་དགོས་པའི”གལ་་་་
ཆེའི་མཛུབ་སྟོན་མཐའ་འཁྱོངས།ཁྲིམས་བཞིན་བོད་སྐྱོང་དང་།
དམངས་ཕྱུག་བོད་དར།ཡུན་རིང་བོད་སྐྲུན།མི་སེམས་གཅིག་སྒྲིལ།
རྨང་གཞི་བརྟན་གཏོང་བཅས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་རྩ་དོན་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་
ཏེ་ཁྲིམས་འཛིན་འདྲི་གཅོད་ལས་དོན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་་་
ཕྱོགས་འགན་ལེན་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།ངེས་པར་དུ་བོད་ཀྱི་་་་་་
འགལ་བ་གཙོ་བོ་དང་དམིགས་བསལ་འགལ་བར་ངོས་འཛིན་གཏིང་་་་་་
ཟབ་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་གཏོང་་་་་་་་
རྒྱུའི་ཐད་གནས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་དང་དུས་མཚམས་རང་་་་་་་་་་་་
བཞིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྟངས་འཛིན་ཏན་ཏིག་བྱས་ཐོགགོང་འཕེལ་་་་་་
དང་། བརྟན་ལྷིང་།སྐྱེ་ཁམས་བཅས་ཀྱི་དོན་ཆེན་གསུམ་ལ་དམ་པོར་་་
དམིགས་ཏེ་ཇུས་འགོད་དང་ལས་དོན་སྤེལ་ནས།ཁྲིམས་འཛིན་འདྲི་་་་་་
གཅོད་ཀྱི་ལས་དོན་དེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་་་་་་་
ཐབས་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་དང་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ལས་ཀའི་སྤྱི་ཡོངས་ཐོག་་་་་
གཅིག་བསྡུས་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ།ངེས་པར་དུ་བསྒྱུར་བཅོས་གསར་
གཏོད་བྱེད་རྒྱུ་སྒུལ་ཤུགས་སུ་བྱེད་པ་དང་ཚན་རྩལ་ཆ་འཕྲིན་གྱིས་་་་་་་་་་་
འདེགས་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་འཛིན་འདྲི་གཅོད་བྱ་གཞག་གི་ཕུགས་ཕན་
གོང་འཕེལ་ཡོང་བར་ཚོད་འཛིན་ཐེབས་པའི་སྒྲིག་སྲོལ་དང་ལམ་སྲོལ་་་་་
རང་བཞིན་གྱི་འགོག་རྐྱེན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་བཟོས་ནས་ཁྲིམས་་་་་
འཛིན་འདྲི་གཅོད་དེ་ལམ་ལུགས་ཅན་དང་།ཚད་ལྡན་ཅན།གོ་རིམ་་་་
ཅན་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་བྱས་ཐོགབོད་ཀྱི་འདྲི་གཅོད་མ་ལག་
དང་ནུས་པ་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་གང་ཐུབ་དང་བློ་་་་་་་་་་་
བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་་་་་་་་
ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྐྱོང་ལམ་བུའི་ཐོག་བསྐྱོད་དེ་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་་་་་་་་
ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་བོད་ལྗོངས་བསྐྲུན་རྒྱུར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་དགོས་པ།ངེས་
པར་དུ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཏང་ནན་པོས་སྐྱོང་བའི་སྤྱིའི་བླང་བྱ་དང་་་་་་་
ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཁོང་དུ་གཏིང་ཟབ་ཆུད་པ་བྱེད་དགོས་ཤིང་།ཆབ་་་
སྲིད་ཀྱིས་ཉེན་རྟོག་ལེགས་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུ་སྤྱི་འདོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་།
ལྕགས་རྡུང་བར་ངེས་པར་དུ་ཐོ་བ་མཁྲེགས་པོ་དགོས་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཚད་་་་་་
གཞིར་འཛིན་པ།དངོས་གཞི་ཅན་དང་།ཆེད་ལས་ཅན།ལས་རིགས་
ཅན་བཅས་ཀྱི་དཔུང་ཁག་ཅིག་གཏོད་རྒྱུ་དམིགས་ཚད་དུ་འཛིན་པ་་་་་་་་
བཅས་བྱས་ཐོགསྔར་བས་ཏང་ནན་པོས་སྐྱོང་བ་དང་།ཁྲིམས་ཁང་་་་་
ནན་པོས་སྐྱོང་བ།ཉེན་རྟོག་ནན་པོས་སྐྱོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་རང་ངོས་་་
ལེགས་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་ཏན་ཏིག་རྒྱག་དགོས་པ།ངེས་པར་་་་་
དུ་མི་དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་ཁྲིམས་འཛིན་འདུ་ཤེས་རྒྱུན་འཁྱོངས་
ཀྱིས་དུས་རབས་གསར་པས་ཁྲིམས་ཁང་ལས་དོན་ལ་བཏོན་པའི་བླང་་་་་
བྱ་གསར་པའི་ཐོག་གཅིག་བསྡུས་ཡོང་བ་བྱེད་པ་དང་།ཁྲིམས་འཛིན་་་་
འདྲི་གཅོད་ཁྱབ་ཁོངས་ནང་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་་་་་་་་
མཁོ་དང་རེ་སྒུག་གསར་པར་དུས་རྟག་ཏུ་དོ་ཁུར་བྱེད་པ་དང་རང་་་་་་་་་་
འགུལ་ངང་བརྡ་ལན་སློག་པ།ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་བརྗེ་སྒྱུར་དང་་་་་་་
ལས་ཀའི་བྱེད་ཐབས་ལེགས་བཅོས་བྱས་ནས་ཁྲིམས་འཛིན་མཁོ་འདོན་་
གྱི་ནུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་ཆུ་ཚད་ནུས་ལྡན་ངང་མཐོ་རུ་གཏོང་བ།
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཁྲིམས་འཛིན་ཞབས་ཞུའི་སྤུས་ཚད་ལེགས་སུ་དང་་་་་་
ནུས་ཕྱོད་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་གྱོད་གཞི་ཚང་མའི་ཁྲོད་མི་་་་་་
དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དྲང་གཞག་དྲང་བདེན་ཡིན་པ་ཚོར་གང་ཐུབ་
བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ང་ཚོར་མྱོང་ཚོར་ཟབ་མོ་བྱུང་།
གྲུབ་འབྲས་མཐོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁྲིམས་ཁང་གི་ལས་དོན་་་་་་་་
ཐད་ད་དུང་མི་འདང་བའི་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པའང་རིག་པ་དྭངས་གསལ་་་
གྱིས་མཐོང་ཐུབ་པ་དགོས།དེ་ཡང་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་་་་་་་
ཉིན་རེ་བཞིན་ཆེ་རུ་འགྲོ་བའི་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་མི་་་་་་་་་་་
དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ལས་དོན་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུ་དོ་མི་མཉམ་ཞིང་་་་
གང་ལེགས་མ་བྱུང་བ་དང་།མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་འགན་ལེན་ཆ་་་་་་
ཚང་པོ་མ་བྱུང་བའི་དབར་གྱི་འགལ་བར་ངོས་འཛིན་གཏིང་ཟབ་པོ་མ་་་
བྱུང་བ་དང་། ཁྲིམས་འཛིན་སྒྲིག་སྲོལ་ཕྱོགས་བསྡུས་ཚང་སྒྲིག་བསྒྱུར་་་་་

བཅོས་དང་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་འགན་འཁྲིའི་ལམ་ལུགས་ཕྱོགས་ཡོངས་་་་་་་
ནས་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་རྒྱུའི་ལམ་ལུགས་སྒྲིག་སྲོལ་ད་དུང་སྔར་བས་་་་་་་་་་་་
འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་དགོས་པ།རིག་ལྡན་ཁྲིམས་ཁང་འཛུགས་སྐྱོང་
དང་། དེ་བཞིན་མི་དམངས་ཁྲིམས་ར་དང་འཁོར་ཐོག་སྐོར་སྐྱོད་་་་་་་་་་་་
ཁྲིམས་ར་ཚན་རྩལ་ཅན་དུ་བསྐྱར་གཏོད་བྱེད་རྒྱུ་སྔར་བཞིན་ཇེ་་་་་་་་་་་་་་
མགྱོགས་སུ་གཏོང་དགོས་པ།འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པ་དང་ལས་བྱེད་་་་་་་་
ཉེན་རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་བློའི་ལྟ་བ་སྔར་མུས་བཞིན་དེ་སྔའི་་་་་་
ངོས་འཛིན་ཐོག་གནས་ཤིང་།ཁྲིམས་འཛིན་ནུས་པའི་ཆུ་ཚད་མཐོ་པོ་་་་
མེད་པ་དང་།མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་སྒྲུབ་རྒྱུ་དང་བསྒྱུར་བཅོས་གསར་་་
གཏོད་ལ་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུ།ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་གོང་འཕེལ་་་་་
གཏོང་རྒྱུ།དོན་འཁྱོལ་དམ་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆེན་པོ་་་་་་་
མེད་པའི་ཐོགདུས་རབས་གསར་པའི“འཇོན་ཐང་བརྒྱད”ཆེ་རུ་་་་་་་་་་་
གཏོང་བའི་བླང་བྱ་དང་ད་དུང་ཧེ་བག་ཡོད་པ།ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་རེ་་
ཟུང་གིས་རང་གཅུན་ནན་པོ་མི་བྱེད་པ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་པོ་མེད་་་་་་
པའི་ཁར།ཐ་ན་སྒྲིག་འགལ་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐོན་བཞིན་་་་་
ཡོད་པས།གནད་དོན་དེ་དག་ངེས་པར་དུ་ཁ་ཙམ་མིན་པའི་ཐག་་་་་་་་་་་
གཅོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

སླད་ཕྱིན་ལོ་ལྔའི་ལས་ཀའི་གྲོས་འཆར།
འཐུས་མི་རྣམ་པ།ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅུ་དགུ་པས་རླབས་ཆེན་་་
གྱི་འཐབ་རྩོད་བྱེད་རྒྱུ་དང་།རླབས་ཆེན་གྱི་ལས་གཞི་སྐྲུན་རྒྱུ།རླབས་་་
ཆེན་གྱི་བྱ་གཞག་ལ་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུ།རླབས་ཆེན་གྱི་ཕུགས་བསམ་་་་
མངོན་འགྱུར་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ལམ་བུ་གསར་པ་བཏོད་པ་དང་།
ལྗོངས་ཏང་ཨུད་སྐབས་དགུ་པའི་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་་་་་་་་་་
གསུམ་པས་ཐོག་མའི་བསམ་འདུན་མི་བརྗེད་པར་འགན་འཁྲི་ཡིད་ལ་་་་་
བརྟན་པོ་བཅངས་ནས་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་་་་་་་་
གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རླབས་་་་་
ཆེན་དར་ཆ་མཐོན་པོར་བསྒྲེངས་ཐོག་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འབྱོར་འབྲིང་་
སྤྱི་ཚོགས་བསྐྲུན་ཐུབ་པའི་མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་ལེན་རྒྱུ་དང་ཕྱོགས་་་་་་་་་་་་
ཡོངས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་བོད་ལྗོངས་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྲུན་གང་མགྱོགས་བྱེད་དགོས་པའི་སྐུལ་སློང་བཀའ་རྒྱ་བཏང་་
ཡོད།དུས་རབས་གསར་པར་གཞི་ཚུགས་པ་དང་དམིགས་ཚད་གསར་་
པར་དམིགས་ཏེ་བླང་བྱ་གསར་པ་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པར།ལྗོངས་ཡོངས་
ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་་་་་་་
ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་་་་
བྱས་ནས་ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅུ་དགུ་པ་དང་སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་་་་་་་
ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པའི་དགོངས་དོན་སློབ་་
སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ་དང་།ཀྲུང་་་་་་་་་་་་
དབྱང་གི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་་་་་་་་
དྲུག་པ་དང་། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་གི་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་་་་་་་
དགུ་པ། ལྗོངས་ཏང་ཨུད་སྐབས་དགུ་པའི་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་་་་་་
ཐེངས་གསུམ་པ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱས་་་་་་
ཐོག“ཕྱོགས་ལྔ་གཞི་གཅིག”གི་སྤྱིའི་བཀོད་ཁྱབ་ལ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་་་་་
སྐུལ་སྤེལ་བཏང་བ་དང་།“ཕྱོགས་ཡོངས་བཞིའི”འཐབ་ཇུས་བཀོད་་་་་
ཁྱབ་ལ་མཐུན་སྦྱོར་ངང་སྐུལ་སྤེལ་བཏང་ཁར།འགལ་བ་གཙོ་བོ་དང་་་་
དམིགས་བསལ་གྱི་འགལ་ཟླར་དམིགས་ཏེ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་བྱེད་རྒྱུ་
བླ་སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།བརྟན་ལྷིང་སྔོན་འགྲོར་འཛིན་པ།གོང་་་་་་་
འཕེལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ།དམངས་འཚོ་རྩ་བར་འཛིན་པ།མཐུན་སྒྲིལ་
རྩ་བར་འཛིན་པ།སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ་བཅས་མཐའ་འཁྱོངས་་་་་
ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པ་དང་།སྤྱི་་་་་་
ཚོགས་ཀྱི་དུས་བབ་བརྟན་ལྷིང་ཡོང་རྒྱུ་འགན་ལེན་བྱེད་པ།སྤྱི་ཚོགས་་་་
དྲང་གཞག་དྲང་བདེན་ཡོང་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།མི་དམངས་་་་་་
བདེ་འཁོད་ལས་བརྩོན་ཡོང་རྒྱུ་འགན་ལེན་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་་་
པའི་འགན་འཁྲི་ཏན་ཏིག་བསྒྲུབས་ཏེ།ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་་་་་་
ལས་ཀའི་རྣམ་པ་གསར་པ་ཧུར་ཐག་བཏོད་ནས་བོད་ལྗོངས་གོང་་་་་་་་་་་་
འཕེལ་མྱུར་པོ་དང་ཡུན་རིང་བདེ་འཁོད་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་་་་་
རྒྱུ་དང་།ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འབྱོར་འབྲིང་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྲུན་ཐུབ་པའི་་་་་
མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་ལེན་རྒྱུ།དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་་་་་་་་
ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རླབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁ་ལེན་རྒྱུ་་་་་་་་་་་
བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་འགན་ལེན་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་དགོས།
གཅིག་ནི་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱིས“འདུ་ཤེས་བཞི”བརྟན་་་
པོ་བཙུགས་ཏེ་སྲོག་ཤིང་ལ་སྲུང་སྐྱོང་དང་གུས་བཀུར་བྱས་ཏེ་་་་་་་་་
བསམ་པ་རྣམ་དག་དང་། སྤྱོད་པ་གཙང་བ།འགན་འཁུར་ཐུབ་་་་
མཁན་བཅས་ཀྱི་དཔུང་ཁག་ཅིག་འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཐད་་་་་་་་
བྱས་རྗེས་གསར་པ་འཇོག་རྒྱུར་ཤུགས་རྒྱག་དགོས།ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་་
དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་་་་་་་་
ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སློབ་སྦྱོང་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ་མར་ཁེ་་་་
སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་དང་།ལྟ་བ།བྱ་ཐབས་བཅས་ཕྱོགས་་་་
ཡོངས་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་བྱས་ཐོགགོ་བ་ལོན་པ་དང་།ཁོང་དུ་ཆུད་་
པ་། དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ཤུགས་བརྒྱབ་ནས་བསམ་བློར་་་་་་་
དྲག་ཆས་སྤྲོས་རྒྱུ་དང་།ལག་ལེན་ལ་མཛུབ་ཁྲིད།ལས་དོན་ལ་སྐུལ་་་་་་
འདེད་བཅས་གཏོང་དགོས་པ་དང་།“འདུ་ཤེས་བཞི”བརྟན་པོར་་་་་་་་
འཛུགས་པ་དང་“གདེང་ཚོད་བཞི”ཆེ་རུ་བཏང་ཁར།ཆབ་སྲིད་ཀྱི་་་་་་་
ལངས་ཕྱོགས་དང་།ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས།ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྩ་དོན།
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བློ་་་་་་་་་་་
མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་དང་་་་་་་་
ཚད་མཐོའི་གཅིག་གྱུར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོང་བ་བྱེད་པ་དང་།སྲོག་་་་་་་
ཤིང་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་།བསམ་པ་རྣམ་དགཏང་གི་བཀའ་ལ་ཉན་པ།
འགན་འཁྲི་འཁུར་ཕོད་པ་བཅས་བྱེད་དགོས་པ།ཏང་གི་སྐབས་བཅུ་་་་་
དགུ་པའི་ཀྲུང་ཨུ་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པའི་དགོངས་་
དོན་སློབ་སྦྱོང་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱ་་་
གཞག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མཐོ་ཚད་ཐོག་ནས་རྩ་ཁྲིམས་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་་་་་་་་
པའི་དུས་རབས་ཀྱི་ལྡོག་མེད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་།ལག་ལེན་གྱི་དགོས་་་
མཁོ།ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་དགོས་མཁོ་བཅས་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་བླངས་་་་་་་་
ནས་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཏང་དང་མི་དམངས་ཚོས་བཏོད་པའི་རླབས་ཆེན་་་་་
གྲུབ་འབྲས་དང་རྩ་ཆེའི་ཉམས་མྱོང་དུས་ཐོག་ཏུ་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཏེ་་་་
རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚད་ལྡན་དང་།སྣེ་ཁྲིད།སྐུལ་སྤེལ།འགན་ལེན་བཅས་་་་

ཀྱི་ནུས་པ་སྔར་བས་འདོན་སྤེལ་ཡག་པོ་ཐུབ་རྒྱུའི་དོན་སྙིང་གལ་ཆེན་་་་་་
ངོས་འཛིན་གང་ལེགས་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད།རང་རྟོགས་ངང་རྩ་་་་་་་་
ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་གྲགས་སྲུང་སྐྱོང་དང་།རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་སྲུང་སྐྱོང་།
རྩ་ཁྲིམས་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུར་འགན་ལེན་བཅས་བྱེད་དགོས་པ།བློ་་་་་
མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་་་་་་་་་་་་
འཐབ་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་་་་་
མཐོ་ཚད་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་ཕྱོགས་བསྡུས་ལེ་ལག་ཚང་་་་་
བའི་བསྒྱུར་བཅོས་དང་རིག་ལྡན་ཁྲིམས་ཁང་འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུར་་་་་་
སྐུལ་འདེད་ཏན་ཏིག་བཏང་ནས་སྒོ་དབྱེ་དང་།བབ་བསྟུན།གསལ་་་་་
ཆ་ཆེ་བ།སྟབས་བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་ཀུན་གསལ་ཁྲིམས་འཛིན་ལམ་སྲོལ་་་་
འཛུགས་རྒྱུར་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་པ།ཏང་ནན་སྐྱོང་གི“འགན་འཁྲི་་་་་་་་
གཉིས”ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་ཏང་ནང་ཁུལ་གྱི་་
ཆབ་སྲིད་འཚོ་བ་ནན་པོ་དང་ཏང་ནང་ཁུལ་གྱི་ལྟ་སྐུལ་ལ་ཤུགས་སྣོན་་་་་
བརྒྱབ་ཐོགཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་ལག་་་་་་་
བསྟར་ཞིབ་སྲོལ་དང་།ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དང་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཁང་་་་་
གི་ལག་བསྟར་བྱ་ཐབས་ལ་བརྩི་སྲུང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞུས་ཐོགཕྱི་ཚུལ་
རིང་ལུགས་དང་དཔོན་ཉམས་རིང་ལུགས་སོགས་ཀྱི“སྤྱོད་ཚུལ་་་་་་་་་་་་་་
བཞི”དམིགས་བསལ་དུ་ཐག་གཅོད་གཏོང་དགོས་པ་དང་ཐར་པར་་་་་་་་
གཏན་ནས་མི་གཏོང་བའི་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་འཛིན་རུལ་སུངས་ལ་ཆད་་་་་
པ་གཅོད་དགོས་པ།“ཐོག་མའི་བསམ་འདུན་མི་བརྗེད་པར་འགན་་་་་་་
འཁྲི་ཡིད་ལ་བརྟན་པོར་འཆང་དགོས་པའི”བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་སློབ་་་
གསོ་ཏན་ཏིག་སྤེལ་ཏེ“འཇོན་ཐང་བརྒྱད”ཤུགས་ཆེར་བཏང་ནས་་་་་་་་་
བསམ་པ་རྣམ་དག་དང་། སྤྱོད་པ་གཙང་བ།འགན་འཁུར་ཐུབ་པ་་་་་་་
བཅས་ཀྱི་དཔུང་ཁག་ཅིག་འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུར་ཤུགས་རྒྱག་དགོས།
གཉིས་ནི་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་་་་་
པའི་འཐབ་རྩོད་སྤེལ་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་དང་བོད་་་་་་་་་་་
ལྗོངས་ཡུན་རིང་བདེ་འཁོད་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཐད་བྱས་རྗེས་་་་་་་
གསར་པ་འཇོག་རྒྱུར་ཤུགས་རྒྱག་དགོས།རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་་་་་་་་
བདེ་འཇགས་དང་ལྷག་པར་དུ་སྲིད་དབང་བདེ་འཇགས་དང་ལམ་་་་་་་་་
ལུགས་བདེ་འཇགས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་དང་།ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་སྲིད་་་
སྐྱོང་གནས་བབ་སྲུང་སྐྱོང་།ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་་་་་་་
རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་སྲུང་སྐྱོང་།བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་་་
ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་འགོ་ཁྲིད་སྲུང་སྐྱོང་བཅས་མཐའ་་་་་
གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སིམ་འཛུལ་དང་།རྩ་སློགགཏོར་བཤིག་གཏོང་བ་་
དང་། གཏུམ་སྤྱོད་འཇིགས་སྐུལ།མི་རིགས་ཁ་ཕྲལ།ཆོས་ལུགས་་་་་་་་་
མཐར་འཛིན་བཅས་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོད་རིགས་ལ་དོགས་ཟོན་ནན་པོ་དང་་་་་་་་
དེར་རྡུང་རྡེག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཏང་ཐོགབདེ་འཇགས་ཀྱི་ལས་་་་་་་་་་་
འཛོལ་ཚབས་ཆེན་རིགས་བཀག་འགོག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་་
དང་། བོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་འགལ་བར་དམ་པོར་དམིགས་ནས་ཁ་་་་་
ཕྲལ་ལ་ངོ་རྒོལ་དང་བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་་་་་
འགན་གཙོ་བོ་དང་འགན་འཁྲི་ཨང་དང་པོར་བརྩིས་ཐོགཀྲུང་དབྱང་་་
གིས་གཏན་འཁེལ་བྱས་པའི་ཏཱ་ལའི་རུ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འཐབ་རྩོད་་་
བྱེད་ཕྱོགས་ལ་གཡོ་འགུལ་མི་གཏོང་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་ཕྱོགས་་་་་་་་་
གཅིག་ནས་མི་སེམས་གཅིག་སྒྲིལ་དང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ཁྲིམས་་་་་་
བཞིན་རྡུང་རྡེག་གཏོང་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་ཏཱ་ལ་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅུ་་་་་་་
བཞི་པའི་རུ་ཚོགས་ཀྱི་ལོག་སྤྱོད་ངོ་བོར་ཐེར་འདོན་དགག་རྒྱག་གཏིང་་་་
ཟབ་བྱེད་རྒྱུ་དང་།ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་པ་ཡོངས་དང་མི་རིགས་ཁག་གི་་
མང་ཚོགས་ལ་རང་རྟོགས་ངང་ཏཱ་ལ་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་ཏཱ་ལའི་རུ་
ཚོགས་དང་དབྱེ་མཚམས་གསལ་པོ་འབྱེད་དགོས་པའི་སློབ་གསོ་ཁྲིད་་་་་་
སྟོན་བྱས་ནས་ཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འགུལ་ཕྱོགས་་་
གསར་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་གསར་པ།གནས་ཚུལ་གསར་པ་བཅས་ལ་་་་
ཞིབ་འཇུག་དང་བརྡར་ཤ་ཡག་པོ་བཅད་དེ་དགྲ་བོའི་འགུལ་ཕྱོགས་་་་་་་་
ཤེས་རྟོགས་དང་སྔོན་ལ་ཉེན་ཟོན་སྔོན་བརྡ་བཏང་ཐོགཁ་ཕྲལ་ལ་ངོ་་་་
རྒོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་རང་དབང་རང་ལག་ཏུ་དམ་པོར་བཟུང་་་་
ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ།སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་་་་་་
སྐྱོང་ནང་ཧུར་ཐག་ཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ནག་སེལ་གཤེད་བཅོམ་གྱི་་་་
ཆེད་དོན་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བརྙན་འཕྲིན་ཁ་པར་ཚོགས་འདུའི་བཀོད་སྒྲིག་
བླང་བྱ་དོན་འཁྱོལ་ནན་པོ་བྱས་ནས་འདྲི་གཅོད་ཀྱི་འགན་ནུས་འདོན་་་་
སྤེལ་གང་ལེགས་ཀྱིས་འཆལ་རྒྱན་དུག་གསུམ་དང་།དེ་བཞིན་ནག་་་་་་་་
ཚོགས་དང་།མི་འཚོང་།ཁ་བསླུས་རྒྱག་པ་སོགས་ཁྲིམས་འགལ་ཉེས་་་་
གསོག་གི་བྱེད་སྤྱོད་རིགས་དང་ལྷག་དོན་དུ་ནག་སྤྱོད་ཕྱོགས་གཏོགས་་་་་
ཀྱི་ཉེས་གསོག་ལ་ཁྲིམས་བཞིན་རྡུང་རྡེག་དང་ཆད་པ་བཅད་དེ་ནག་་་་་་་
སྤྱོད་ཕྱོགས་གཏོགས་མཆེད་རྒྱུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཏན་འགོག་གིས་མི་་་་་་
རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་ཚོར་དང་།བདེ་སྐྱིད་ཚོར་སེམས།
བདེ་འཇགས་ཚོར་ཤུགས་བཅས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་པ།“སུས་ཁྲིམས་་་
སྒྱུར་བྱས་ན། དེས་ཁྲིམས་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་དགོས་པའི”བླང་བྱ་དོན་་་
འཁྱོལ་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་སྐྱོང་དྲིལ་བསྒྲགས་སློབ་གསོའི“བདུན་སྤེལ”བྱེད་་
སྒོ་ཤུགས་ཆེ་སྤེལ་ཐོགའདྲི་གཅོད་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ལས་དོན་གྱི་་་་་
ཆད་གཅོད་དང་།སློབ་གསོ།སྔོན་འགོགཚད་ལྡན་བཟོ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་་
ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱེད་རྒྱུ་དང་།སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་་་་་་་་་་་
བཅའ་ཁྲིམས་ལ་བརྩི་འཇོག་དང་།སློབ་སྦྱོང་།སྲུང་བརྩི།བེད་སྤྱོད་་་་
བཅས་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཧུར་ཐག་བཏོད་ནས་ཁྲིམས་་་་་་་་
སྐྱོང་གི་བོད་ལྗོངས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་ཕྱིར་ཕན་སྐུལ་གཏོང་དགོས་པ།
ལས་ཐོག་ཉེས་གསོག་དང་ལྐོག་རྔན་སྤྲོད་ལེན་གྱི་ཉེས་གསོག་པར་རྡུང་་་་
རྡེག་གཏོང་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ཏང་སྲོལ་སྲིད་གཙང་འཛུགས་སྐྱོང་
དང་རུལ་སུངས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་འཐབ་རྩོད་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་་་་་་་་་་་་
དགོས་པ།ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་འགན་ནུས་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱས་ཏེ་
འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ཐད་ཀྱི་ལས་ཀའི་འགོ་ཁྲིད་དབང་ཆ་དམ་པོར་་་་
བཟུང་ཐོགམར་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་ཀྱིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་་་་་་་་་་
ཁྲིམས་འཛིན་འདྲི་གཅོད་བྱེད་ཁོངས་ནང་འཐབ་ས་གཙོ་བོ་འཛིན་ཐུབ་
པ་བྱེད་དགོས།
གསུམ་ནི་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་
ཚོགས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བར་སྐུལ་འདེད་བཏང་སྟེ་སྤུས་ཚད་་་་་་་་་་་
ལེགས་པའི་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐད་བྱས་རྗེས་གསར་པ་་་་་་་་་་་་
འཇོག་རྒྱུར་ཤུགས་རྒྱག་དགོས།ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་་་་་
པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་་་་་་་་་་་་
འབྱོར་དགོངས་པ་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགལ་་་་་
བ་གཙོ་བོ་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་བ་དམ་འཛིན་བྱེད་པ་དང་།
（པར་ངོས་དྲུག་པར་གཟིགས）

བོདརངསྐྱོངལྗོངསམཐོརིམམིདམངསཁྲིམསཁངགིལསདོནསྙནསྒྲོན